

مقدمه ناشر

دوست خوبم، سلام!

خواندن هر درسی برای خودش ماجرابی دارد. هر کدام از کتاب‌های «ماجراهای من و درسام» هم مربوط به یکی از این ماجراهاست. اگرچه ماجرای درس‌خواندن معمولاً وضعیت‌ها و نتیجه‌های مختلفی دارد که از شادی و خوشی و سرزندگی تا غم و اندوه و خستگی تغییر می‌کند، اما این کتاب ماجرای دیگری دارد.

این کتاب به معنی واقعی کلمه کارراه‌انداز و مفید است. برای هر درس، یک درس‌نامه‌ی آموزشی، مفید و یاددهنده دارید که هر چه را لازم باشد با بیانی ساده و روشن توضیح داده است. بعد از درس‌نامه با یک سری سؤال، شبیه سؤال‌های امتحانی روبه‌رو می‌شوید.

اگر درس‌نامه را خوب بخوانید و یاد بگیرید، حتماً از پس جواب‌دادن به تمام سؤال‌ها برمی‌آیید و با یادگرفتن مجموع نکات و مفاهیم درس‌نامه و سؤال و تمرین‌کردن آن‌ها در هر آزمون و امتحان دلخواهی، مثل امتحان‌های شفاهی، کلاسی، کتبی و ... به راحتی نمره‌ی خوب می‌آورید. برای نیم‌سال اول و نیم‌سال دوم هم، چند آزمون درست و حسابی استاندارد برایتان گذاشته‌ایم که با خیال راحت بروید سر امتحان.

راستی! برای این‌که خیالتان راحت باشد که پاسخ‌هایتان درست بوده است، در انتهای کتاب برای همه‌ی سؤال‌ها پاسخ‌نامه‌ی تشریحی گذاشتیم. 📖

خلاصه‌اش این‌که ما، ماجرای شما و هر کدام از درس‌هایتان را تبدیل کرده‌ایم به یک کتاب آموزشی کامل و جمع‌وجور که هم در طول سال تحصیلی و هم در اوقات قبل از امتحان (همان شب امتحان خودمان) به کمکتان می‌آید تا کاملاً مطمئن شوید و در امتحان‌های کتبی نمره‌ی ۲۰ (می‌دانیم که در کارنامه‌هایتان نمره ندارید، منظورمان همان امتحان‌های مداد و کاغذی متداول مدرسه‌ها است.) در امتحان‌های توصیفی «خیلی خوب» و در امتحان‌های شفاهی «صد آفرین!» و ... بگیرید.

امیدواریم با استفاده از این کتاب جادویی همه‌ی ماجراهایتان با خوبی و خوشی تمام شود.

مواظب خودتان باشید و ماجراهای خوبی داشته باشید!

فهرست

۵	درس اول: یکتا
۸	درس دوم: بهترین راهنمایان
۱۳	درس سوم: سرور آزادگان
۱۷	درس چهارم: باغ سَری
۲۰	درس پنجم: شتریان باایمان
۲۴	درس ششم: سیمای خوبان
۲۹	درس هفتم: دست در دست دوست
۳۲	درس هشتم: دوران غیبت
۳۵	درس نهم: جهان دیگر
۳۹	آزمون نیم‌سال اول
۴۱	درس دهم: آداب زندگی
۴۴	درس یازدهم: راه تندرستی
۴۸	درس دوازدهم: سفرهای بابرکت
۵۳	درس سیزدهم: عید مسلمانان
۵۶	درس چهاردهم: راز موقِّتیت
۵۹	درس پانزدهم: حماسه آفرینان جاودان
۶۳	درس شانزدهم: زیارت
۶۷	درس هفدهم: دانش‌آموز نمونه
۷۱	آزمون نیم‌سال دوم
۷۳	پاسخ‌نامه‌ی تشریحی

درس دوم

بهترین راهنمایان

بهترین راهنمایان؛ امامان و پیامبران

زندگی، مثل حرکت یک گروه به سمت قلّه‌ی کوه است. اگر در این حرکت نقشه‌ی راه و راهنما داشته باشیم، می‌توانیم به قلّه‌ی کوه برسیم. در زندگی، خیلی‌ها ما را راهنمایی می‌کنند، اما راهنمایان اصلی و حقیقی ما امامان و پیامبران هستند که از طرف خداوند مهربان برای ما انتخاب شده‌اند.

در حرکت گروهی و کوه‌پیمایی باید:

۱. از مسیر اصلی برویم، نه از بیراهه.
۲. مراقب باشیم در پرتگاه نیفتیم.
۳. به هم کمک کنیم تا کسی تنها و از حرکت نماند.
۴. پشت سر راهنما حرکت کنیم.
۵. به طبیعت آسیب نزنیم.
۶. از شتاب‌زدگی پرهیز کنیم.
۷. صحبت‌ها و نکات راهنما را با دقت گوش دهیم.

شباهت زندگی و کوه‌پیمایی

زندگی مثل کوه‌پیمایی است، اگر نقشه‌ی راه و راهنما نداشته باشیم، نمی‌توانیم به راحتی به قلّه برسیم. راهنمای آگاه، مسیر رسیدن به قلّه را خیلی خوب می‌داند و خطرات پیش رو و پرتگاه‌ها را می‌شناسد. پیامبران هم با دلسوزی و مهربانی مراقب همه بودند و به بهترین شیوه در زندگی، انسان‌ها را هدایت می‌کردند.

پیامبران الهی

پیامبر کسی است که از سوی خدا انتخاب شده است. او «پیام» خدا را به مردم می‌رساند و مردم را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کند. **انتخاب پیامبر:** خداوند پیامبران را از بین انسان‌های خوب و نیکوکار انتخاب می‌کند تا مردم را راهنمایی کنند.

زندگی پیامبران: پیامبران مثل همه‌ی مردم زندگی می‌کردند و کارهایی مانند چوپانی و کشاورزی انجام می‌دادند. آن‌ها برای خانواده‌شان زحمت می‌کشیدند.

کتاب‌های آسمانی پیامبران: بعضی از پیامبران کتاب آسمانی داشتند.

انجیل

تورات

قرآن کریم

- کتاب‌های آسمانی
- ← قرآن کریم ← حضرت محمد ﷺ
  - ← تورات ← حضرت موسی ﷺ
  - ← انجیل ← حضرت عیسی ﷺ

معجزه‌ی پیامبران: پیامبران گاهی برای ثابت کردن پیامبری خود از معجزه استفاده می‌کردند. معجزه یعنی پیامبران کارهایی می‌کردند که مردم عادی نمی‌توانستند آن کارها را انجام دهند. این معجزه‌ها نشان می‌داد که پیامبران از سوی خدا فرستاده شده‌اند.

بیشتر بدانیم

معجزات پیامبران:

۱. حضرت محمد ﷺ: کتاب قرآن - شَقُّ الْقَمَر (شکافته‌شدن ماه با اشاره‌ی دست)
۲. حضرت موسی ﷺ: تبدیل عصا به اژدها - ید بیضاء (درخشندگی در بین انگشتان هنگام بیرون آوردن دست از گریبان)
۳. حضرت عیسی ﷺ: بینا کردن نابینایان مادرزاد - زنده کردن مردگان - سخن گفتن در گهواره
۴. حضرت ابراهیم ﷺ: گلستان شدن آتش

اصل نبوت

یکی از اصول دینی ما مسلمانان، اصل نبوت (پیامبری) است. اصل نبوت یعنی اعتقاد به این‌که خداوند از میان انسان‌های خوب و نیکوکار پیامبرانی را برگزید تا به هدایت و راهنمایی مردم بپردازند. پیامبران مردم را راهنمایی می‌کردند تا خداوند یکتا را بپرستند و با عمل به دستورات الهی مسیر زندگی را پیدا کنند و در صلح و آرامش کنار هم زندگی کنند و با ظلم و ستم مبارزه کنند.

- ← مردم را هدایت و راهنمایی می‌کردند.
- ← انسان‌ها را با دستورهای الهی آشنا می‌کردند.
- ← انسان‌ها را به خوبی دعوت می‌کردند و از بدی‌ها باز می‌داشتند.
- ← با ظلم ظالمان و ستمگران مبارزه می‌کردند.
- ← یار و یاور مظلومان و نیکوکاران بودند.

اصل نبوت در قرآن کریم

ترجمه	آیه
(خداوند نعمت بزرگی به مؤمنان بخشید)؛ هنگامی که برای آن‌ها پیامبری از میان خودشان فرستاد.	﴿... إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴
پیام‌آیه پیامبران از جنس خود مردم هستند.	
ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب آسمانی نازل کردیم.	﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ...﴾ سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵
خداوند پیامبران را با معجزه، نشانه و کتاب آسمانی برای هدایت مردم فرستاده است.	
ما برای هر امتی، پیامبری فرستادیم که (می‌گفت): «خدای یکتا را بپرستید و از (اطاعت) طاغوت بپرهیزید...».	﴿وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...﴾ سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۳۶
همه‌ی پیامبران، مردم را به یکتاپرستی دعوت کرده و از اطاعت طاغوت دور می‌کردند.	

پیامبران اولوالعزم

پیامبران اولوالعزم	
حضرت محمد ﷺ	کتاب قرآن
حضرت نوح ﷺ	صُحُف نوح
حضرت ابراهیم ﷺ	کتاب صُحُف
حضرت موسی ﷺ	کتاب تورات
حضرت عیسی ﷺ	کتاب انجیل

پیامبران اولوالعزم، بزرگ‌ترین پیامبران خدا بوده‌اند و دارای دین و شریعت جدید و کتاب آسمانی هستند. دعوت پیامبران اولوالعزم همگانی بوده است. پیامبران اولوالعزم پنج نفرند: (بپه‌ها، مَفْظُکَرْدَن نام کتاب پیامبران الزامی نیست.)
 ○ داستان زندگی پیامبران اولوالعزم در قرآن آمده است.
 مانند زندگی حضرت نوح ﷺ که در سوره‌ی هود، مؤمنون، اعراف، شعراء و ... آمده است.

راه‌های آشنایی با زندگی و دستورات پیامبران

- برای آشناسدن با آموزه‌های پیامبران راه‌های زیادی وجود دارد، از جمله:
- ۱ خواندن زندگی پیامبران در قرآن کریم
  - ۲ خواندن احادیث و کتاب‌هایی که در مورد پیامبران نوشته شده است.
  - ۳ شرکت در مراسم مذهبی و هیئت‌ها و گوش دادن به سخنرانی‌ها
  - ۴ جست‌وجو در اینترنت درباره‌ی زندگی و دستورات پیامبران
  - ۵ صحبت کردن در مورد پیامبران با معلمان، افراد متدین و عالم و ...

پرسش‌های درس

جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

- ۱ راهنمایان اصلی و حقیقی ما در زندگی کسانی هستند که ..... آن‌ها را برای ما انتخاب کرده است.
- ۲ بهترین راهنمایان ما در زندگی ..... و ..... هستند.
- ۳ پیامبران از بین ..... انتخاب می‌شدند.
- ۴ گاهی پیامبران برای این که ثابت کنند پیامبر خدا هستند، از ..... استفاده می‌کردند.
- ۵ یکی از اصول دینی ما مسلمانان ..... است که به معنای پیامبری می‌باشد.
- ۶ پیامبر کسی است که از طرف مردم انتخاب شد تا ..... خدا را برای مردم بیاورد.
- ۷ حضرت نوح ﷺ، حضرت موسی ﷺ و حضرت عیسی ﷺ از پیامبران ..... هستند.

درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ۸ خداوند برای هر امتی، پیامبری از میان خودشان فرستاده است.
- ۹ اولین پیامبر خدا، حضرت ابراهیم ﷺ و آخرین پیامبر، حضرت محمد ﷺ است.
- ۱۰ مردم عادی هم می‌توانند معجزه داشته باشند.
- ۱۱ زندگی پیامبران مثل همه‌ی مردم عادی نبود و آن‌ها مثل افراد خاص جامعه زندگی می‌کردند.
- ۱۲ همه‌ی پیامبران کتاب آسمانی و معجزه داشتند.
- ۱۳ معجزه، دلیل روشنی بود که نشان می‌داد پیامبران از سوی خدا فرستاده شده‌اند.
- ۱۴ حضرت آدم ﷺ جزء پیامبران اولوالعزم هستند.

به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۵ نام کتاب آسمانی هر پیامبر را بنویسید.

الف حضرت محمد ﷺ

ب حضرت موسی ﷺ

پ حضرت عیسی ﷺ

۱۶ کاری که پیامبران برای اثبات پیامبری خود انجام می‌دادند ولی مردم عادی نمی‌توانستند آن کارها را انجام دهند، در اصطلاح چه نام دارد؟

۱۷ ایمان به پیامبری، کدام اصل دینی ما مسلمانان است؟

۱۸ به پیامبران بزرگی که دارای دین و شریعت جدید بوده و کتاب آسمانی دارند، در اصطلاح چه می‌گویند؟

۱۹ منظور از عبارت «دلایل روشن» در متن «ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم.» چیست؟

۲۰ بیت «سر نی در نینوا می‌ماند اگر زینب نبود / کربلا در کربلا می‌ماند اگر زینب نبود» به کدام نقش حضرت زینب (س) اشاره دارد؟

به پرسش‌های زیر پاسخ کامل دهید.

۲۱ با توجه به درس، هر کدام از مطالب ستون (الف) با کدام مطلب در ستون (ب) ارتباط دارد؟ به هم وصل کنید.

الف	ب
● الف. حضرت محمد ﷺ	● اولین پیامبر
● ب. حضرت آدم ﷺ	● تورات
● پ. کتاب حضرت موسی ﷺ	● قرآن کریم
● ت. کتاب حضرت محمد ﷺ	● انجیل
● ث. کتاب حضرت عیسی ﷺ	● آخرین پیامبر

۲۲ در دین اسلام به چه کسی پیامبر گفته می‌شود؟

۲۳ آیه‌ی زیر به کدام هدف از فرستادن پیامبران اشاره دارد؟

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ...﴾

«ما برای هر امتی، پیامبری فرستادیم که (می‌گفت): «خدای یکتا را بپرستید و از (اطاعت) طاغوت بپرهیزید ...».

۲۴ «معجزه» را تعریف کنید.

۲۵ آیه‌ی زیر به چه مطلبی درباره‌ی پیامبران اشاره می‌کند؟

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ﴾

«ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب آسمانی نازل کردیم.»

۲۶ زندگی پیامبران چگونه بود؟

۲۷ آیه‌ی ۳۶ سوره‌ی نحل «ما برای هر امتی، پیامبری فرستادیم که ...» به کدام اصل اعتقادی مسلمانان اشاره دارد؟

۲۸ سه پیامبر اولوالعزم را نام برده و کتاب آسمانی آن‌ها را بنویسید.

۲۹ راهنمایان اصلی و حقیقی ما در زندگی چه کسانی هستند؟ توضیح دهید.

۳۰ یکی از اصول دینی ما، اصل نبوت است. نبوت یعنی چه؟ توضیح دهید.

۳۱ شباهت‌های پیامبران در زندگی با راهنمایان کوه‌پیمایی در چیست؟ توضیح دهید.

۳۲ پیامبران اولوالعزم چه کسانی بودند؟ توضیح دهید.

گزینه‌ی درست را مشخص کنید.

۳۳ کدام یک از موارد زیر از کتاب‌های آسمانی نیست؟

- (۱) قرآن کریم (۲) انجیل (۳) نهج‌البلاغه (۴) تورات

۳۴ در کدام گزینه، همه‌ی پیامبران اولوالعزم هستند؟

- (۱) حضرت آدم ع - حضرت موسی ع - حضرت عیسی ع - حضرت ابراهیم ع - حضرت محمد ص
 (۲) حضرت موسی ع - حضرت عیسی ع - حضرت ابراهیم ع - حضرت یوسف ع - حضرت محمد ص
 (۳) حضرت یوسف ع - حضرت موسی ع - حضرت عیسی ع - حضرت نوح ع - حضرت محمد ص
 (۴) حضرت نوح ع - حضرت موسی ع - حضرت عیسی ع - حضرت ابراهیم ع - حضرت محمد ص

۳۵ آیه‌ی شریفه‌ی ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ﴾ به کدام یک از اصول دین مسلمانان اشاره دارد؟

«ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب آسمانی نازل کردیم...»

- (۱) توحید (۲) نبوت (۳) معاد (۴) عدل

۳۶ با توجه به آیه‌ی ۱۶۴ سوره‌ی آل عمران، ﴿إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ خداوند چگونه بر مسلمانان منت گذاشته است؟

«خداوند نعمت بزرگی به مؤمنان بخشید؛ هنگامی که برای آن‌ها پیامبری از میان خودشان فرستاد.»

- (۱) با فرستادن امامان (۲) با دادن نعمت‌های زیاد
 (۳) با نازل کردن قرآن (۴) با فرستادن پیامبران

۳۷ یکی از اصول دینی مسلمانان «اصل نبوت» است. مفهوم آن اصل در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- (۱) یگانگی و یکتایی خداوند
 (۲) برگزیده‌شدن پیامبرانی نیکوکار برای راهنمایی و هدایت مردم
 (۳) اطاعت از جانشینان پیامبر ص
 (۴) زندگی پس از مرگ در جهان دیگر و رسیدگی به اعمال انسان‌ها

۳۸ کدام یک از پیامبران زیر اولوالعزم نیست؟

- (۱) حضرت محمد ص (۲) حضرت نوح ع
 (۳) حضرت یوسف ع (۴) حضرت عیسی ع

۳۹ طبق آیه‌ی شریفه‌ی ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اِعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ (ما برای هر امتی پیامبری فرستادیم

که می‌گفت: «خدای یکتا را بپرستید و از (اطاعت) طاغوت بپرهیزید.» هدف پیامبران در میان هر امتی چه بوده است؟

- (۱) دعوت به کارهای نیک (۲) دعوت به توحید و یکتاپرستی
 (۳) ایمان به زندگی پس از مرگ (۴) مبارزه با ظالمان و ستمگران

درس سوم

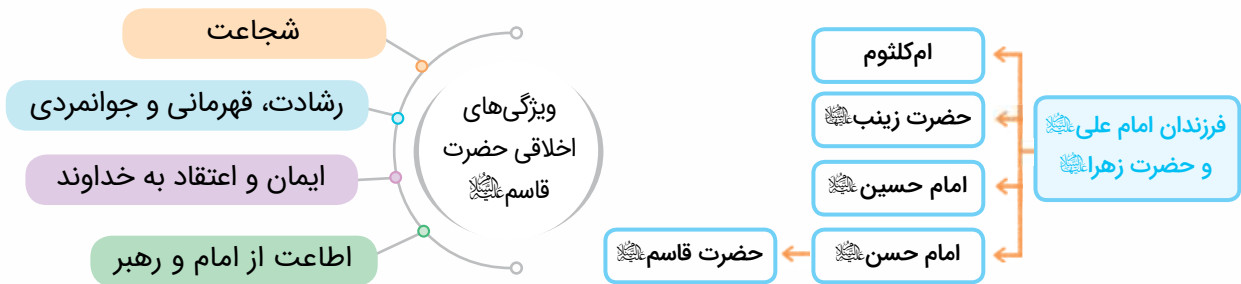
سرور آزادگان

داستان شهادت حضرت قاسم علیه السلام در کربلا

حضرت قاسم علیه السلام فرزند امام حسن علیه السلام و برادرزاده‌ی امام حسین علیه السلام بود. نوجوان چهارده ساله‌ای که عصر عاشورا در سرزمین کربلا حماسه آفرید. پدرش قهرمان جنگ‌های صفین و نهروان بود. امام حسین علیه السلام راضی نبود برادرزاده‌اش را که تازه به سن نوجوانی رسیده بود به مبارزه با دشمن بفرستد. حضرت قاسم علیه السلام در کربلا پس از اصرار زیاد با شجاعت وارد میدان جنگ شد و جوانمردانه جنگید. دشمنان از همه طرف به او هجوم آوردند و حضرت قاسم علیه السلام را به شهادت رساندند. امام حسین علیه السلام شتابان بر سر بالین او حاضر شدند و فرمودند:

«به خدا قسم برای عمویت سخت است که تو او را صدا بزنی و او نتواند جواب بدهد.»

شعر زیر به سرگذشت حضرت قاسم اشاره می‌کند:

یک نوجوان، یک قهرمان
زیباتر از مهتاب بود
دشمن سراپا ترس بود
عالم، همه حیران او
آن چهره‌ی تابان او
از قدرت ایمان او

قیام امام حسین

بعد از این که حضرت محمد صلی الله علیه و آله از سوی خداوند به پیامبری انتخاب شدند، افراد ظالم و ستمگری بودند که با دستور خدا دشمنی کردند و می‌خواستند از هر راهی دین اسلام را از بین ببرند، اما با تلاش‌ها و مقاومت‌های پیامبر نتوانستند به خواسته‌های خود برسند. امام علی علیه السلام جانشین پیامبر بودند، معاویه به جنگ با ایشان برخاست. بعد از امام علی علیه السلام فرزندش امام حسن علیه السلام نیز با نقشه‌ی معاویه به شهادت رسید.

در سال ۶۰ هجری قمری، معاویه از دنیا رفت و فرزندش، یزید، که آدم فاسدی بود به حکومت رسید. امام حسین علیه السلام درباره‌ی به حکومت رسیدن یزید فرمود:

«وای بر اسلام که به حاکمی چون یزید گرفتار شده است.»

ویژگی‌های یزید و حکومتش

- ۱ اهل کارهای زشت و ناپسند بود.
- ۲ به نماز چندان اهمیتی نمی‌داد.
- ۳ احکام دین خدا را رعایت نمی‌کرد.
- ۴ آشکارا دین اسلام و حضرت محمد صلی الله علیه و آله را مسخره می‌کرد.
- ۵ یزید می‌خواست دین اسلام را ریشه‌کن کند و آن را از بین ببرد.

پاسخ نامه ی تشریحی

پاسخ پرسش‌های درس اول

- ۱ اخلاص ۲ توحید ۳ یوسف علیه السلام ۴ بی‌نیاز ۵ یکتا ۶ نظم ۷ نادرست - آیه ی «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُؤَلَدْ» یعنی فرزندی ندارد و زاییده نشده است. ۸ درست ۹ درست ۱۰ درست ۱۱ نادرست - بیت «تو خدای بی‌ظنیری / تو یگانه‌ای و دانا» به اصل توحید اشاره دارد. ۱۲ خداوند مهربان ۱۳ خدا ۱۴ امام علی علیه السلام ۱۵ سوره‌های حمد و توحید ۱۶ از نظم و هماهنگی میان پدیده‌های جهان ۱۷ الف) اخلاص ب) توحید پ) خداوند یکتاست. ت) حضرت یوسف علیه السلام ث) بگو او خداوند یکتاست. ۱۸ امام علی علیه السلام درباره‌ی یگانگی خداوند به فرزندش می‌فرماید: «پسر عزیزم! بدان که اگر پروردگار تو شریکی داشت، پیامبران او نیز نزد تو می‌آمدند.» ۱۹ توحید یعنی خداوند یکتاست و جز او خدایی نیست. ۲۰ ۱. یکتا بودن ۲. بی‌نیازی ۳. بی‌همتا ۴. بدون فرزند ۵. بدون والدین ۲۱ سوره‌ی حمد - ستایش مخصوص خدایی است که پروردگار جهانیان است. ۲۲ زیرا تمام آیه‌های سوره‌ی توحید به یگانگی خداوند اشاره دارد و انسان‌ها را به یکتاپرستی دعوت می‌کند. ۲۳ حضرت یوسف علیه السلام به خدا ایمان داشت و می‌دانست خداوند مهربان، توانا و یاور بی‌پناهان است و هرگز او را فراموش نمی‌کند. او باور داشت که رحمت خداوند شامل حالش می‌شود. ۲۴ الف) أَللهُ الصَّمَدُ ب) بگو او خداوند یکتاست. پ) فرزندی ندارد و زاییده نشده است. ۲۵ گزینه‌ی «۲» ۲۶ گزینه‌ی «۳» ۲۷ گزینه‌ی «۲» ۲۸ گزینه‌ی «۴» ۲۹ گزینه‌ی «۱» ۳۰ گزینه‌ی «۴» ۳۱ گزینه‌ی «۲» ۳۲ گزینه‌ی «۴» ۳۳ گزینه‌ی «۳» ۳۴ گزینه‌ی «۳»

پاسخ پرسش‌های درس دوم

- ۱ خدای مهربان ۲ پیامبران - امامان ۳ مردم ۴ معجزه ۵ نبوت ۶ پیام ۷ اولوالعزم ۸ درست ۹ نادرست - اولین پیامبر خدا، حضرت آدم علیه السلام است. ۱۰ نادرست - گاهی پیامبران برای این‌که ثابت کنند پیامبر هستند، از «معجزه» استفاده می‌کردند؛ یعنی کارهایی می‌کردند که مردم عادی نمی‌توانستند آن‌ها را انجام دهند. ۱۱ نادرست - پیامبران از بین خود مردم انتخاب می‌شدند و زندگی آن‌ها مثل همه‌ی مردم بود. ۱۲ نادرست - بعضی از پیامبران کتاب آسمانی داشتند. ۱۳ درست ۱۴ نادرست

- ۱۵ الف) حضرت محمد ﷺ ← قرآن کریم ب) حضرت موسی ﷺ ← تورات پ) حضرت عیسی ﷺ ← انجیل
- ۱۶ معجزه ۱۷ اصل نبوت ۱۸ پیامبران اولوالعزم ۱۹ انجام کارهای خارق‌العاده یا معجزه ۲۰ پیام‌رسانی واقعه‌ی کربلا
- ۲۱ الف) آخرین پیامبر ب) اولین پیامبر پ) تورات ت) قرآن کریم ث) انجیل
- ۲۲ پیامبر کسی است که از سوی خدا انتخاب شده است. او «پیام» خدا را برای مردم می‌آورد و آن‌ها را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کند.
- ۲۳ همه‌ی پیامبران، مردم را به بکتاپرستی دعوت کرده و از اطاعت ظالمان و طاغوت دور می‌کردند.
- ۲۴ گاهی پیامبران برای این‌که ثابت کنند پیامبر هستند، از «معجزه» استفاده می‌کردند؛ یعنی کارهایی می‌کردند که مردم عادی نمی‌توانستند آن کارها را انجام دهند.
- ۲۵ خداوند پیامبران را با معجزه، نشانه و کتاب آسمانی برای هدایت مردم فرستاده است. منظور از دلایل روشن در این آیه، همان معجزه و نشانه است که پیامبران برای ثابت کردن پیامبری خود انجام می‌دادند.
- ۲۶ پیامبران مثل همه‌ی مردم زندگی می‌کردند و کارهایی مانند چوپانی و کشاورزی انجام می‌دادند. آن‌ها برای خانواده‌شان زحمت می‌کشیدند.
- ۲۷ آیه‌ی ۳۶ سوره‌ی نحل به اصل نبوت اشاره دارد.
- ۲۸ ۱. حضرت محمد ﷺ ← قرآن کریم ۲. حضرت موسی ﷺ ← کتاب تورات ۳. حضرت عیسی ﷺ ← کتاب انجیل
- ۲۹ خیلی‌ها ما را در زندگی راهنمایی می‌کنند و به ما کمک می‌رسانند، اما راهنمایان اصلی و حقیقی ما کسانی هستند که خدای مهربان آن‌ها را انتخاب کرده است. پیامبران و امامان، بهترین راهنمایان ما هستند.
- ۳۰ یعنی خداوند مهربان، پیامبرانی را از میان انسان‌های خوب و نیکوکار برگزید تا مردم را هدایت و راهنمایی کنند و با دستورهای الهی آشنا کنند. پیامبران انسان‌ها را به خوبی دعوت می‌کردند و از بدی‌ها باز می‌داشتند.
- ۳۱ زندگی مثل کوه‌پیمایی است. راهنمای آگاه، مسیر رسیدن به قلّه را خیلی خوب می‌داند و خطرات پیش رو و پرتگاه‌ها را می‌شناسد. پیامبران هم با دلسوزی و مهربانی مراقب همه بودند و به بهترین شیوه انسان‌ها را هدایت می‌کردند.
- ۳۲ ۱. حضرت نوح ﷺ ۲. حضرت ابراهیم ﷺ ۳. حضرت موسی ﷺ ۴. حضرت عیسی ﷺ ۵. حضرت محمد ﷺ / پیامبران اولوالعزم، پیامبران بزرگ خدا هستند. آن‌ها دارای دین و شریعت جدید و کتاب آسمانی هستند. دعوت پیامبران اولوالعزم همگانی بوده است.
- ۳۳ گزینده‌ی «۳» ۳۴ گزینده‌ی «۴» ۳۵ گزینده‌ی «۲» ۳۶ گزینده‌ی «۴»
- ۳۷ گزینده‌ی «۲» ۳۸ گزینده‌ی «۳» ۳۹ گزینده‌ی «۲»

پاسخ پرسش‌های درس سوم

- ۱ دهم - کربلا ۲ کمیل ۳ اسلام ۴ معاویه
- ۵ یزید ۶ امر به معروف - نهی از منکر ۷ هدایت ۸ حضرت قاسم ﷺ
- ۹ یزید ۱۰ نادرست - امام حسن ﷺ با نقشه‌ی معاویه به شهادت رسید.
- ۱۱ درست ۱۲ درست
- ۱۳ نادرست - امام حسین ﷺ در برابر یزید قیام کرد و با فرزندان و خانواده‌اش از مدینه خارج شد.
- ۱۴ درست ۱۵ نادرست - در روز عاشورا عده‌ی کمی با امام حسین ﷺ همراه شدند و فقط ۷۲ نفر از یاران امام او را یاری کردند.
- ۱۶ درست ۱۷ نادرست - بعد از پیامبر ﷺ، معاویه به جنگ با امام علی ﷺ که جانشین پیامبر بود، برخاست.
- ۱۸ چهارده‌ساله ۱۹ امام حسن ﷺ - جنگ‌های صفین و نهروان
- ۲۰ حضرت زینب ﷺ ۲۱ ۳۰ جزء ۲۲ امام حسین ﷺ
- ۲۳ روز دهم محرم سال ۶۱ هجری قمری - لشکر یزید ۲۴ امام حسن ﷺ

- ۲۵) حضرت قاسم علیه السلام (ب) حضرت قاسم علیه السلام (پ) کمیل (ت) امام حسین علیه السلام (ث) یزید (ج) امام حسن علیه السلام
- ۲۶) معاویه از دنیا رفت و فرزندش، یزید، به حکومت رسید.
- ۲۷) الف) حضرت زینب علیه السلام (ب) حضرت قاسم علیه السلام (پ) کمیل (ت) امام حسین علیه السلام (ث) یزید (ج) امام حسن علیه السلام
- ۲۸) امام حسین علیه السلام - زیرا یزید اهل کارهای زشت و ناپسند بود؛ به نماز چندان اهمیتی نمی‌داد و احکام دین خدا را رعایت نمی‌کرد. او آشکارا دین اسلام و حضرت محمد صلی الله علیه و آله را مسخره می‌کرد. فساد او در مردم نیز اثر گذاشته بود و او می‌خواست دین اسلام را ریشه کن کند و آن را نابود سازد.
- ۲۹) افراد ظالم و ستمگر تصمیم گرفتند از هر راهی، دین اسلام را از بین ببرند؛ اما تلاش‌ها و مقاومت‌های پیامبر باعث شد این دشمنان نتوانند به خواسته‌های خود برسند.
- ۳۰) امام حسین علیه السلام درباره‌ی هدف خود از قیام فرمود: «همانا من برای اصلاح امت جدم قیام کرده‌ام. من می‌خواهم امر به معروف و نهی از منکر کنم».
- ۳۱) زیرا برایش سخت بود برادرزاده‌اش را که تازه به چهارده‌سالگی رسیده بود، به مبارزه‌ی کسانی بفرستد که هیچ رحمی نداشتند.
- ۳۲) حضرت قاسم علیه السلام، در روز دهم محرم سال ۶۱ هجری قمری شمشیربه‌دست و الله‌اکبرگویان بر دشمن تاخت و لرزه بر اندامشان انداخت و جوانمردانه جنگید. ناگهان دشمنان از همه طرف به او هجوم آوردند و سرو قامتش را بر خاک انداختند.
- ۳۳) امام حسین علیه السلام شتابان خود را به بالین حضرت قاسم علیه السلام رساند، پیکرش را در آغوش گرفت و فرمود: «به خدا قسم برای عمویت سخت است که تو او را صدا بزنی و او نتواند جواب بدهد».
- ۳۴) امام حسین علیه السلام - ایشان در برابر ظلم و ستم ایستادگی کردند و در این راه شهید شدند. هم‌چنین بعد از شهادت امام حسین علیه السلام مردم با الگوگرفتن از ایشان قیام‌های زیادی علیه ظلم و ستم انجام دادند.
- ۳۵) پس از شهادت امام حسین علیه السلام، مردم از خواب غفلت بیدار شدند و با الگوگرفتن از قیام امام حسین علیه السلام در مقابل یزید ایستادند.
- ۳۶) اگر فداکاری‌های خاندان پیامبر، امامان و واقعه‌ی عاشورا نبود، خاندان بنی‌امیه و افرادی مثل یزید اسلام را نابود می‌کردند.
- ۳۷) زیرا امام حسین علیه السلام ارتباط نزدیکی با خداوند داشتند، بنابراین ابزار هدایت و نجات انسان‌ها را در اختیار داشتند و می‌توانستند افرادی را که به ایشان پناه می‌آوردند، نجات دهند و به مقصدشان که همان راه راست است، هدایت کنند.
- ۳۸) ۱. شجاعت ۲. اطاعت از امام و رهبر ۳. رشادت، قهرمانی و جوانمردی ۴. ایمان و اعتقاد به خداوند
- ۳۹) الف) برادرزاده‌ی امام حسین علیه السلام (ب) صحرای کربلا (پ) امام حسن علیه السلام (ت) چهارده‌سالگی
- ۴۰) الف) ۷۲ نفر (ب) صحرای کربلا (پ) دهم محرم ۶۱ هجری قمری (ت) یزید
- ۴۱) گزینهِی «۱» ۴۲) گزینهِی «۴» ۴۳) گزینهِی «۱» ۴۴) گزینهِی «۳»
- ۴۵) گزینهِی «۱» ۴۶) گزینهِی «۴» ۴۷) گزینهِی «۲» ۴۸) گزینهِی «۴»

پاسخ پرسش‌های درس چهارم

- ۱) معروف ۲) امر به معروف ۳) نیکی ۴) نهی از منکر
- ۵) آینه ۶) نهی از منکر ۷) نادرست - توصیه به خوش‌اخلاق بودن، امر به معروف است.
- ۸) درست ۹) درست ۱۰) درست
- ۱۱) نادرست - ما باید به دوستان صمیمی و عزیز خود که کار ناشایسته‌ای انجام می‌دهند، تذکر دهیم و آن‌ها را نهی از منکر کنیم.
- ۱۲) رستگاران ۱۳) نهی از منکر ۱۴) امر به معروف ۱۵) نهی از منکر
- ۱۶) الف) معروف (ب) معروف (پ) منکر (ت) معروف (ث) منکر (ج) معروف (ح) منکر
- ۱۷) استاد حسن‌زاده‌ی آملی درباره‌ی امر به معروف می‌فرماید: «اگر امر به معروف هم می‌خواهی بکنی، خیلی آهسته، مثل آینه باش! آینه داد نمی‌زند: «یقه‌ات بد است!» وقتی روبه‌روی آینه می‌ایستی، جیغ نمی‌کشد: «چرا موی سرت این جوری است؟!» سکوت محض است، هیچ‌کس خبردار نیست جز تو و آینه...»